

Därför lönar det sig att
investera i arbetsmiljö, hälsa
och säkerhet

Robert Persson Asplund

Kontakt

Robert Persson Asplund

Leg. psykolog & organisationskonsult

Forskare (PhD), Linköping universitet

robert.persson.asplund@liu.se

Agenda

- Sambanden mellan arbetsmiljö, hälsa och säkerhet, lönsamhet och konkurrenskraft
- Dolda kostnader pga. ohälsonärvaro & produktionsbortfall
- Beräkningsexempel kostnader för stressrelaterad ohälsa i arbetet
- Datadrivna insikter – datadrivna beslut
- Case – Offentlig & privat sektor

Sambanden mellan arbetsmiljö, hälsa, säkerhet, lönsamhet & konkurrenskraft

Tydliggöra **sambandet mellan investeringar** i det hälsofrämjande och förebyggande arbetsmiljö och säkerhetskulturarbetet och **lönsamhet, produktivitet och konkurrenskraft** inom basindustrin.

Kunskapsöversikt över aktuell forskning.

Medverkande forskare samt nyckelpersoner från ett antal industriföretag, som alla bedriver ett förebyggande systematiskt arbetsmiljöarbete.

Författad av **Mikael Rehnberg** och **Robert Persson Asplund** på uppdrag av **Industriarbetsgivarna**.

”

Långt tillbaka såg man nog det hela mer som att det var två motpoler, – ’ska vi bara hålla på med arbetsmiljö så hinner vi ju inte producera något’. Idag däremot är det hos oss inget snack om att **ledarskap, arbetsmiljö, produktion och lönsamhet hänger ihop** och det ser vi väldigt tydliga samband på i våra mätningar och rapporter.

– Per Renman, Group Safety Director Boliden

Organisatorisk & social arbetsmiljö

Påverkan på
lönsamhet &
konkurrenskraft

ARBETSBELASTNING

10-20% ökad sjukfrånvaro
vid hög arbetsbelastning

STRESS

Minst 9%

produktions-bortfall vid
hög arbets-relaterad stress

KRÄNKANDE BETEENDEN

50% högre risk för sjukfrånvaro
bland medarbetare som utsätts för
mobbing. Även lägre produktivitet
och högre personalomsättning

LEDARSKAP

1,5 gånger högre kostnader
för sjukfrånvaro och sjuknärvaro
vid ickestödjande ledarskap

KONTROLL & INFLYTANDE

Lägre arbetsprestation och högre sjukfrånvaro
och personalomsättning vid högra krav och låg
kontroll/inflytande över arbetet

Fysisk arbetsmiljö & säkerhet

Påverkan på lönsamhet & konkurrenskraft

Bättre ergonomi produktivitetsökning med **3–5%**

VENTILATION

101% ökning av "kognitiva poäng" vid arbete i gröna och väl-ventilerade kontor.

Produktivitetsökning på **8-11%**

VÄRME OCH KYLA

6% minskning av personalens prestationer när kontoret är för varmt och **4%** minskning om kontoret är för kallt.

DAGSLJUS OCH BELYSNING

46 minuters mer sömn vid arbete på kontorsplatser nära fönster.

LJUD OCH AKUSTIK

66% minskning av personalens prestationer till följd av störande ljud.

ARKITEKTUR OCH DESIGN

Flexibla arbetsytor hjälper personalen att känna mer kontroll över sin arbetsbelastning och skapar lojalitet.

GRÖNA VÄXTER

7-12% förbättring av bearbetningstiden vid ett callcenter när personalen hade utsikt över naturen.

MEDARBETAR-ENGAGEMANG

Friska kontor har anställda som regelbundet konsulteras och använder återkoppling för att driva på ständiga förbättringar.

”

Dolda kostnaderna till följd av produktionsbortfall
utgör den **absoluta lejonparten av kostnaderna** för
brister i arbetsmiljö, säkerhet och hälsa.

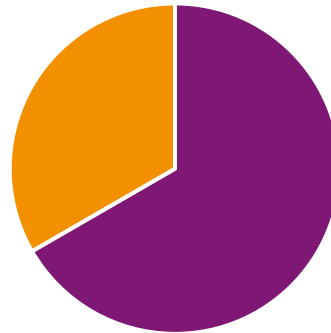
– Mikael Rehnberg, Arbetsmiljöexpert

Produktionsbortfall

6-8 tim

Normalt
genomsnittligt
produktionsbortfall
per vecka och
anställd

2/3

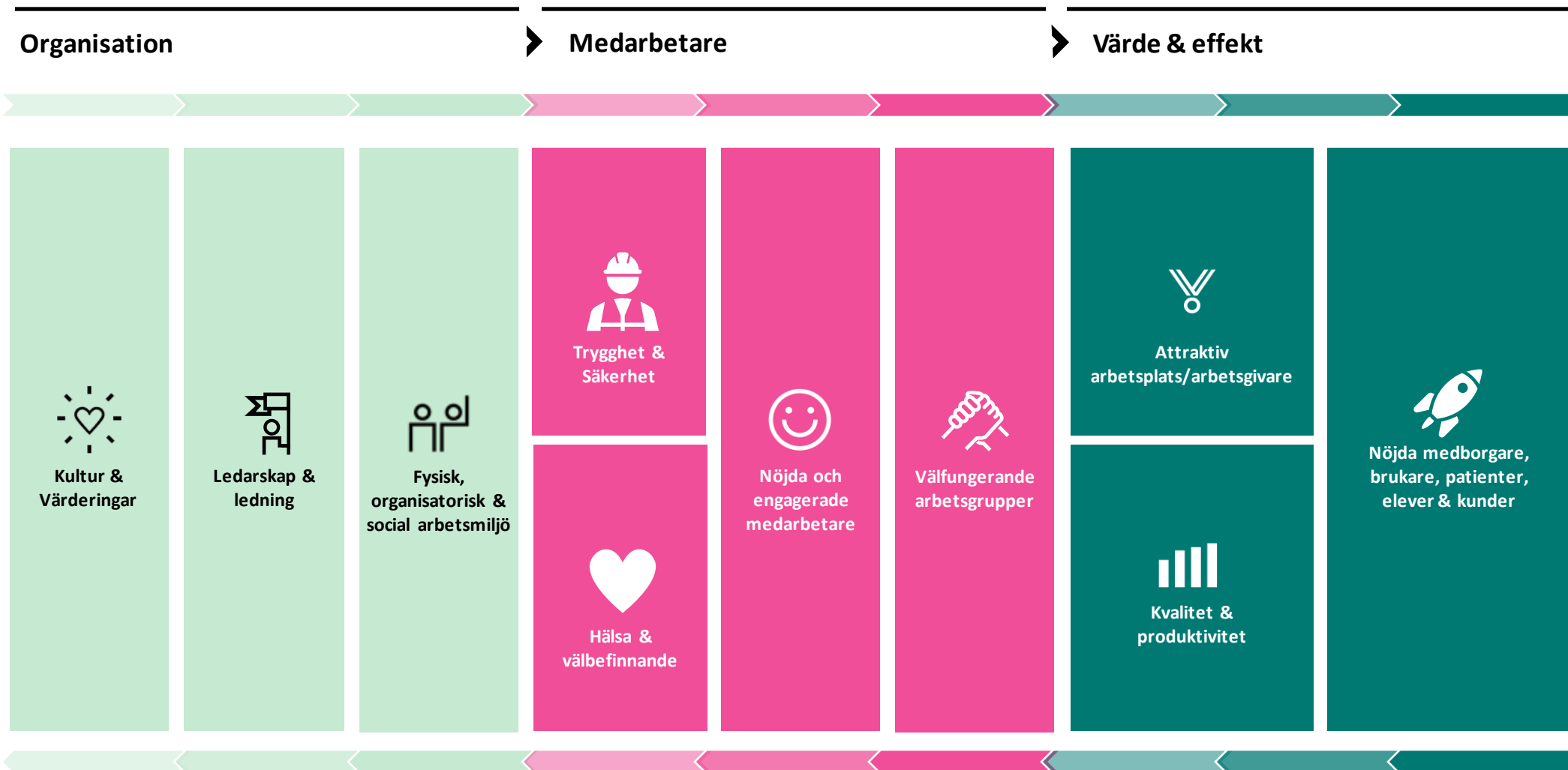
Produktionsbortfall vid
arbetsolycksfall utgör
ungefär två tredjedelar
av den totala kostnaden

16 tim

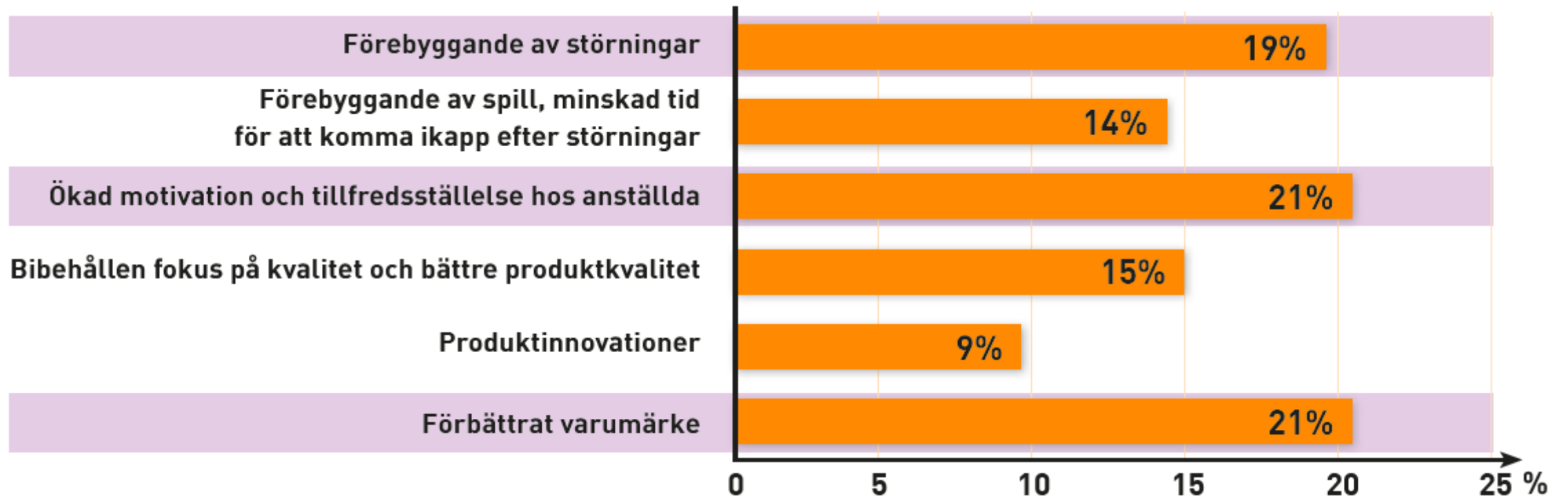
Genomsnittligt
produktionsbortfall
per anställd och
vecka i vid ohälsa
eller arbets-
miljöproblem

Värdekedja

Så bidrar arbetsmiljö, hälsa & säkerhet till lönsamhet och konkurrenskraft

Minst två kronor i avkastning av det förebyggande arbetsmiljöarbetet

ROP (Return on Prevention) = 2.2

Fem gånger större vinstmarginal i verksamheter som har ett systematiskt och proaktivt arbetssätt

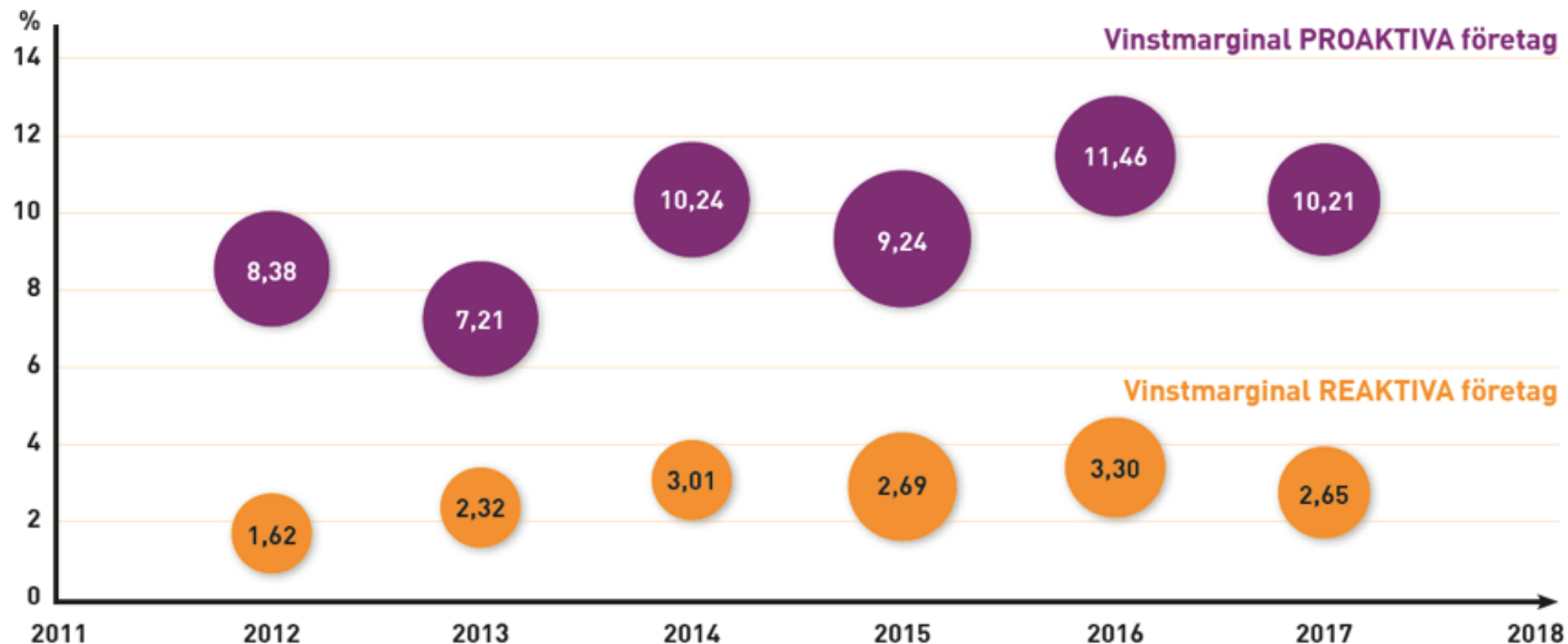
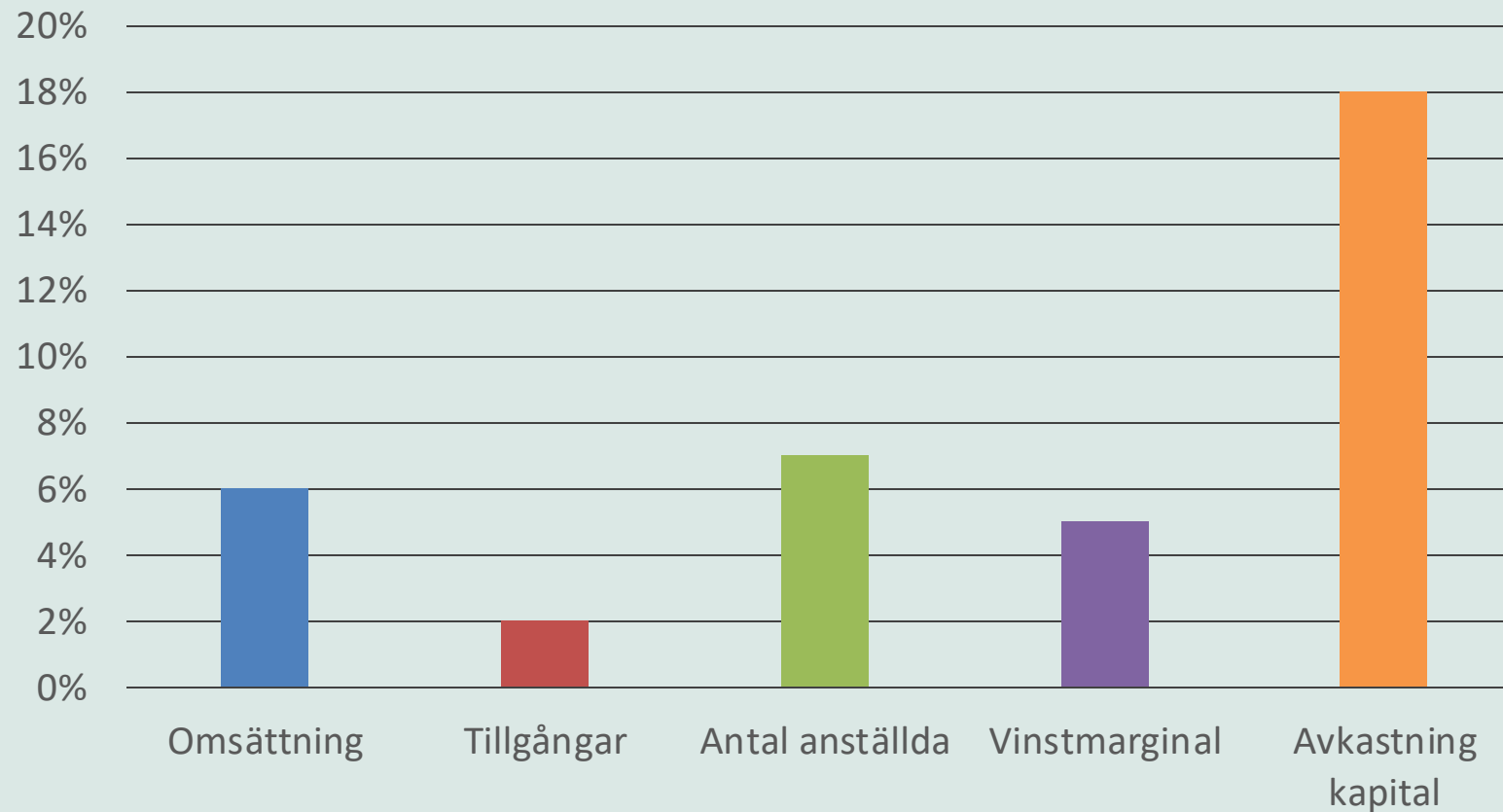

BILD 8. Genomsnittlig vinstmarginal i proaktiva respektive reaktiva företag.

300+ företag inom tillverkningsindustri som var kunder till Avonova företagshälsa under perioden 2012–2018.. Totalt cirka 90 000 anställda, 45 000 anställda inom Proaktiva och 45 000 inom Reaktiva företag.

Framgångsrika verksamheter

Figur: Resultat jämfört med branschindex i verksamheter som fått utmärkelsen Svensk kvalitet.

Beräkningsexempel | Kostnader för stress

Antal anställda

1000

st

Genomsnittlig månadslön ?

34200

kr

Korttidsfrånvaro (dag 1-14) ?

2,8

%

Långtidssjukfrånvaro (mer än 15 dagar) ?

1

%

Andel hög stress ?

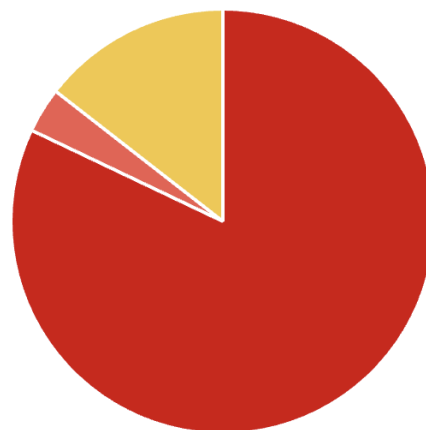
10

%

STRESS

Minst 9%

produktions-bortfall vid
hög arbets-relaterad stress

Kostnad för lång sjukfrånvaro

300 000 kr

Kostnad för kort sjukfrånvaro

1 300 000 kr

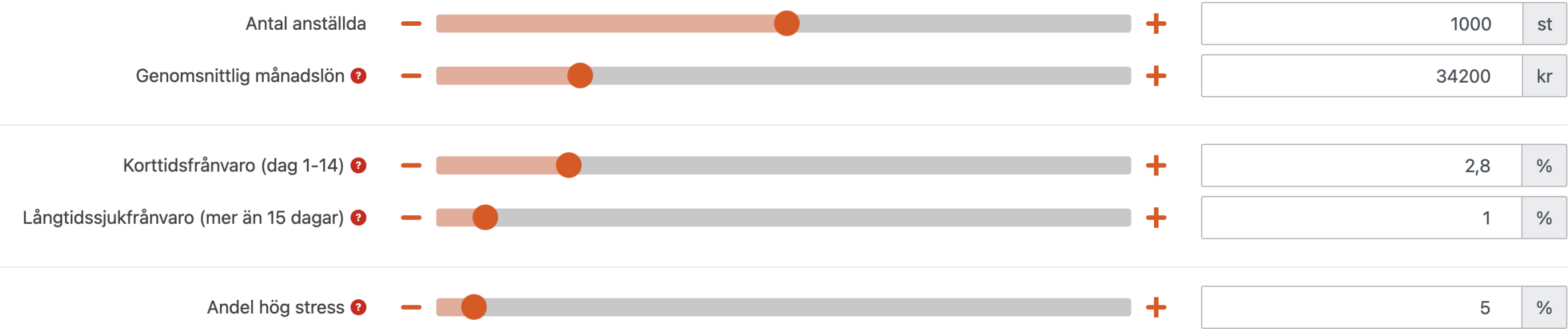
Värde av produktionsbortfall

7 200 000 kr

Total kostnad för stressrelaterad ohälsa

8 700 000 kr

Färre med hög stress => kostnadsbesparingar

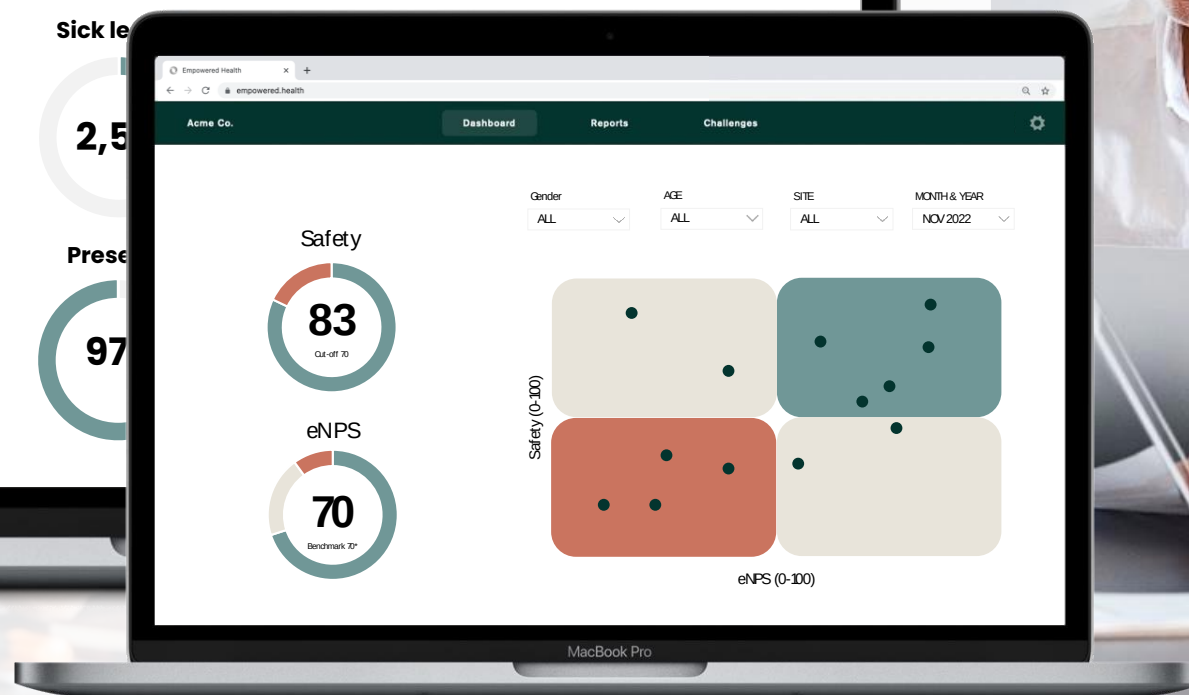
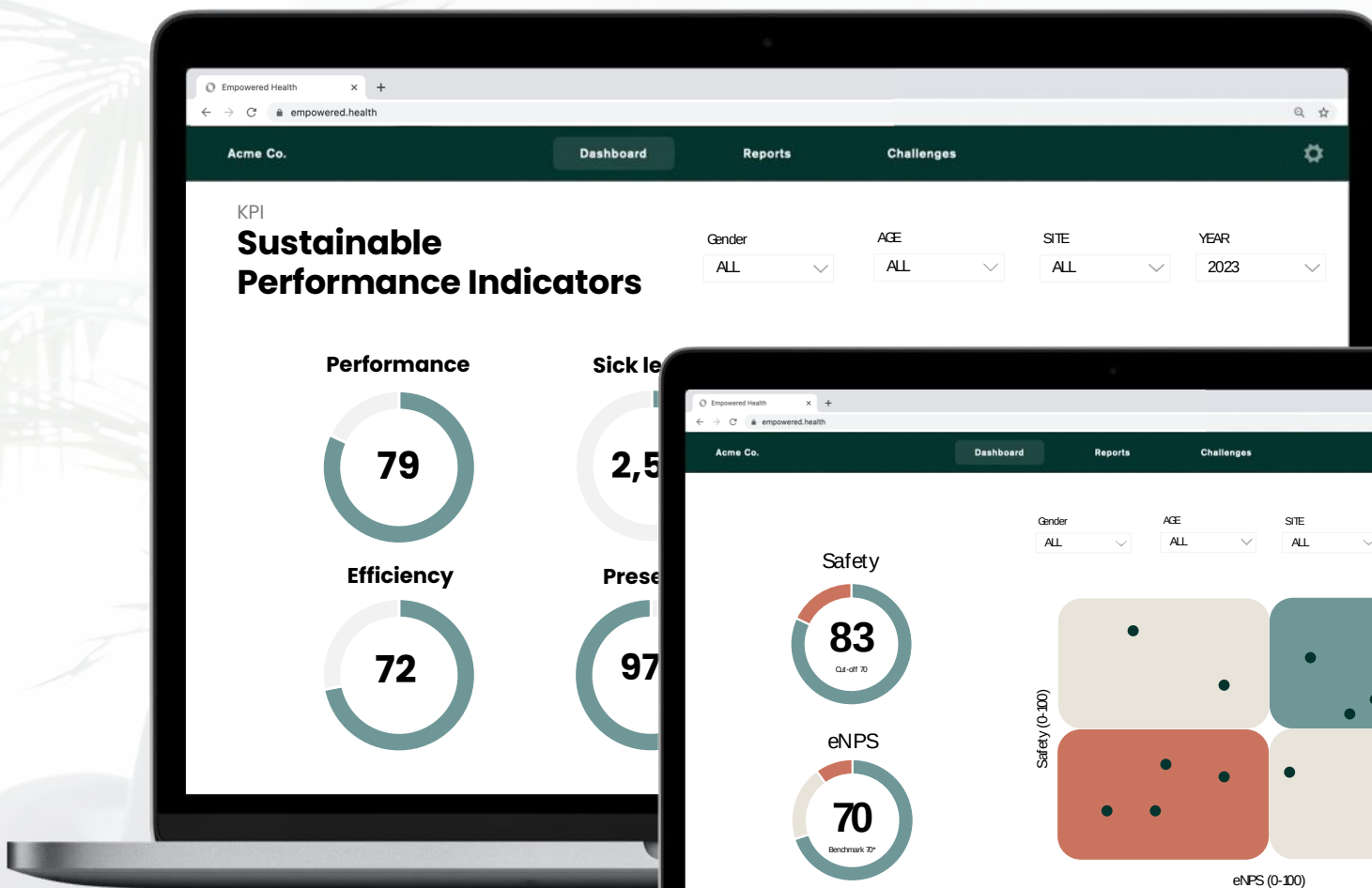

STRESS
Minst 9%
produktions-bortfall vid
hög arbets-relaterad stress

Datadrivna insikter – datadrivna beslut

Exempel | Tillverkningsindustrin

Exempel | Region & kommun

-40 år

Sjukfrånvaro: 3,5%

24% besvär rygg/axlar/nacke

43% ingen fysisk aktivitet/motion

41-45 år

Sjukfrånvaro: 7,0%

29% besvär rygg/axlar/nacke

29% ingen fysisk aktivitet/motion

46-49 år

Sjukfrånvaro: 4,9%

72% besvär rygg/axlar/nacke

62% ingen fysisk aktivitet/motion

50- år

Sjukfrånvaro: 8,9%

32% besvär rygg/axlar/nacke

63% ingen fysisk aktivitet/motion

Prehab

Förebyggande
rygg/axlar/nacke
träning

=

- Minskade besvär
- Minskad sjukfrånvaro

Rehab

Rehabilitering
rygg/axlar/nacke
träning

=

- Minskade besvär
- Minskad sjukfrånvaro

Framgångsrika verksamheter

- Behovs- & **syftesdrivna**
- **Värdeskapande** processer
- Vi **leder** mot förbättring
- **Engagemang** för förbättring & utveckling
- Vi förbättrar för ett **ökat värde för dem vi är till för**

Tack för att du
lyssnade!

GILLA
ARBETSLIVETS MÖTESPLATS
JOBDET

